

አጠቃላይ የህዝብ ጥቅም በተከበረው ህግ መለኪያ ሲታይ

ምስጋና ሁሉ በተከበረው መጽሐፍ

{وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ}

ለአለው ለዓለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው። ትርጉሙም (በበጎ ነገርና አላህን በመፍራት ተረዳዱ። ግን በኃጢአትና ወሰን በማለፍ አትረዳዱ።) ማለት ነው።

ብቸኛ ከሆነው ለሱም አጋሪ ከሌለው አላህ በስተቀር በእውነት የሚገዙት አምላክ እንደሌለ እመስክራለሁ። እንዲሁም ነብያችን ሰይዲና ሙሐመድም (ሶ.ዐ.ወ.) የሱ ባሪያና መልእክተኛ በመሆናቸውም እመስክራለሁ። ጌታዬ ሆይ! በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸውና አስከ እለተ ቂያማ ድረስ በመልካም ምግባር በተከተሏቸው ምእምናን እዝነትህን፣ ሰላምህንና በረከትህን አውርድ።

ከዚህም በመቀጠል፡

የአስልምና ህግጋትን በጥሞና የሚመለከት ሰው የሀገርንና የህዝብን ጥቅም ለማረጋገጥ፣ የሰውን ልጅ መንፈስ ከፍ ለማድረግና ወደከፍተኛ ደረጃም ለማሰደግ የተደነገገ ህግ መሆኑን ሊገነዘብ ይችላል። የሰዎችን አጠቃላይ ጥቅም እውን የሚያደርግ ነገር ሁሉ ግልጽ ማስረጃ ሰፍሮለት ባይገኝም አንኳ ከህጉ ጋር ተስማሚ ሆኖ ይገኛል። በአንፃሩ ደግሞ ከሰዎች ጥቅም ጋር የሚጋጭ ነገር ሁሉ በተከበረው የአስልምና ህግ ዘንድ መሰረት አይገኝለትም። ወደእውነት ያዘነበለው የአስልምና ሃይማኖት ለግልነት፣ ለራስ ወዳድነትና ለአሉታዊነት ቦታ አይሰጥም። እንደሁም የግለን ጥቅም ከአጠቃላይ ጥቅም አያስቀድምም። ሃይማኖቱ ለአጠቃላይ ጥቅም፣ ለስጦታና ለእውነት፣ በፍቅርና ሰዎችን በማስቀደም በተላበሰ መልኩ በበጎ ነገርና አላህን በመፍራት ለመተባበር ቅድሚያ ይሰጣል።

ይህም ማህበረሰቡ የሚፈለገውን አድገትና የሚመሰገነውን ትስስር ማረጋገጥ እንድችል፣ በማህበረሰቡ ዘንድ የግለሰቡ ጥረት የማህበረሰቡን ጥቅም መሰረት ያደረገ ሆኖ መልካም ውጤቱ ግለሰቡንና ማህበረሰቡን በአንድላይ ያከተት እንዲሆንና በሀገሪቱ ልጆች ልብ አንዱ አካል ህመም ሲሰማው ሌሎችም አካላት እንቅልፍ

በማጣትና በስቃይ የሚጠራራ የሆነው የአንድ አካል ስሜት እንዲሰርጽ ለሚያደርግ ነው። ሸውቂ የተባለው የግጥም ደራሲ እንደህ በማለቱ እጅጉን ይደነቃል፡

እሱ ሊኖር (ሰማእታት) ወጣቶቹ የሞቱለት ሀገር። ሰዎችም ሊኖሩ ከነሱ በፊት የተሰወሩ(ሕይወታቸውን አሳልፈው የሰጡ)ወጣቶች።

የአላህን (አ.ወ.) ኪታብ የሚመራመር ሰው ለሰዎች የተደነገጉ አጠቃላይና ሁለንተናዊ ህግጋቶች አላማ ጥቅምንና መልካም ነገሮችን ሁሉ በማምጣትና ጉዳትና ተንኮልን በማስወገድ የህዝቡን ጥቅም ማስከበር መሆኑን በትክክል የሚገነዘብ መሆኑ አያጠራጥርም። ቅዱስ ቁርአን ጥቅምን ማስከበርና አጠቃላይ የህዝብ ጥቅምን እውን ማድረግ የመልክተኞችና የነብያት ስርአት መሆኑን አረጋግጧል። አላህ (አ.ወ.) አንድንም መልክተኛ ወይም ነብይ አላከም ህዝቦቹን ለማስደሰትና ከዚህች አለም ጥቅም የሆነን ዋጋ ሳይጠብቅ ለነሱ መልካምን ነገር ሁሉ እውን ሊያደርግ ቢሆን እንጂ። አላህ (ሱ.ወ.) በነብዩ ኑሕ (ዐ.ሰ.) ልሳን እንደህ ብሏል፡

{وَيَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ}

ትርጉሙም (ህዝቦቼም ሆይ! በርሱ (በመልክቱ) ላይ ገንዘብን አልጠይቃችሁም። ምንዳዬ በአላህ ላይ እንጂ በሌላ ላይ አይደለም...) ማለት ነው። እንደሁም በነብዩ ሁድ (ዐ.ሰ.) ልሳን እንደህ ይላል፡

{يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ جُرًّا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ}

ትርጉሙም(ህዝቦቼም ሆይ! በሱ (በመልክቱ) ላይ ምንዳን አልጠይቃችሁም መንዳዬ በዚያ በፈጠኝ ላይ እንጂ በሌላ ላይ አይደለም ኢታውቁምን?) ማለት ነው። እንሆ የራሕማን ወዳጅ ኢብራሂም (ዐ.ሰ.) ወደጌታቸው (አ.ወ.) ራሳቸውን ዝቅ አድርገው የሰዎች ጥቅም እንድከበርና በዘለቄታም መልካም ሁሉ እንዳይለያቸው እንደህ በማለት ጸሎት አድርሰዋል፡

{رَبِّ اجْعَلْ هَبْلًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ}

ትርጉሙም (ጌታዬ ሆይ! ይህንን ጸጥተኛ አገር አድርግ። ቤተሰቦቹንም ከነሱ በአላህና በመጨረሻው ቀን ያመነውን ሰው ከፍሬዎች ሰጠው ..) ማለት ነው።

እንደሚታወቀው እዚህ ላይ ሀገር በማለት የታሰበው የዚያ ሀገር ነዋሪዎች ናቸው። ነብዩ ኢብራሂም ነዋሪዎቹ ከሌላ ሰው እንዳይከጅሉ የሚያደርጋቸውን ሰፊ ሲሳይ እንደሌላግሳቸው ፈጣሪን የለመኑት አንደ ሀገር ጸጥታው እውን ሲሆንና በሱም ለሰው ልጅ ሕይወት የሚያስፈልጉ ነገሮች የተሟሉ ሲሆኑ ሰዎች ምድርን በመገንባትና

በማልማት የአላህን (አ.ወ.) ትእዛዝ ለማሟላት በሰከነ መንፈስና በተረጋጋ ልቦና ታዛዦች ይሆናሉና ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا}

ትርጉሙም (እርሱ ከምድር ፈጠራችሁ ከውስጧም እንድታለሟትም አደረጋችሁ።) እንድሁም እንድህ ይላል፡

{وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا.}

ትርጉሙም(በምድርም ውስጥ ከተበጀች በኋላ አታበላሹ።) ማለት ነው።

የነብያችን ሙሐመድ (ሶ.ወ.) ህግጋት የተቀመጡት ይህን ሰብአዊ መርህና ትክክለኛ ተሃድሶ ከፍ ለማድረግ፣ የማህበረሰቡን መረጋጋት ዘላቂነት መሰረቶች ለማጠንከር፣ ከግል ጥቅም ይልቅ አጠቃላይ ጥቅሞችን በማስቀደም እድገቱንና ብልጽግናውን ለማስቀጠልና ሕይወት የተረጋጋችና ስርአት ያላት እንድትሆን የአስፈላጊነት ቅደም ተከተልን መስመር ለማስያዝ ነው። ንጹሃን ነብያዊ የህወት ታሪክና የተከበሩ ባልደረቦች የእለት ተእለት ኑሮ ይህን እውነታ በሚያንጸባርቁ ታላላቅ አቋሞች ያሸበረቁ ሆነው እናገኛቸዋለን።

(ከርሳቸው አላህ ይውደድና) የምእምናን እናት ዓኢሻ እንድህ ብለዋል፡ ሙጥገብ ብንፈልግ ኖሮ በጠገብን ነበር። ነገር ግን ሙሐመድ (ሶ.ወ.) ከራሳቸው ይልቅ ሰዎችን ማስቀደምን ይመርጡ ነበር። ነብያችን (ሶ.ወ.) ከራሳቸው እንድሁም ችግር ቢኖርባቸውም እንኳ ከቤተሰቦቻቸውም ሌሎችን ያስቀድሙ ነበር። (ከርሳቸው አላህ ይውደድና) አቡ ሰዒድንል ኹድሪይ እንድህ በለዋል ከእለታት አንድ ቀን አኛ ከነብያችን (ሶ.ወ.) ጋር በጉዞ እያለን እንድ ሰውዬ አገኘን። እሱም በግምሉ ላይ ጠቀምጦ እያለ በዓይን ወደቀኝና ወደግራ ይቃኝ ጀመር። ያን ጊዜ የአላህ ምልክተኛ እንድህ አሉ፡ (ከሱ ጋር ትርፍ የጭነት ከብት ያለው ሰው የጭነት ከብት ለሌለው ሰው ይመልስ (ይስጥ)፣ ከስንቁም ትርፍ ያለው ሰው ስንቅ ለሌለው ሰው ይስጥ...) አቡ ሰዒድ ነብዩ እኛ በማንኛውም ትርፍ ነገር መብት የሌለን መሆኑን እንድንገምት ያደረገንን ስፍር ቁጥር የሌለው የገንዘብ ዓይነት ጠቀሱ አሉ።

ቡኻሪና ሙስሊም እናችን ዓኢሻ እንድህ ማለታቸውን አስፍረዋል፡ (ከእለታት አንድ ቀን እንድት ሁለት ሴት ልጆች ያዘች ምስኪን ሴት ምግብ ፈልጋ ወደኔ መጣች የነበሩኝን ሦስት ተምሮች ሰጠኋት። ለልጆቼ ለየአንዳንዳቸው አንዳንድ ተምር ከሰጠች በኋላ አንደኛዋን ተምር ለትበላ ወዳፏ አቀረበች። ሳትጎርሳት በፊት ለጆቼ ሰጭን አሏት እሷም ያችን ልትበላት የነበረችውን ተምር ወደሁለት ከፍላ ሰጠቻቸው። ይህ ተግባር አስደነቀኝና ሴትዮዋ ያደረገችውን ለነብያችን (ሶ.ወ.) አወራሁላቸው።

እሳቸውም (አላህ በሷ ገነት በእርግጥ የተፈረደላት አደረገ ወይም በሷ ከእሳት ነፃ አደረጋት።) አሉ።

ይህ እንግድህ ከራሷ ልጆቿን ያስቀደመች ሴት ምንዳ ከሆነ ከራሱ ደካማን፣ ችግረኛንና ምስኪንን የሚያስቀድም ሰው ምንዳ ምን ይሆን ይመስላችኋል?!

ይህውና (ከርሳቸው አላህ ውደድና) ዑስማን ኢብን ዓፋን አረሃብና ችግር በሙስሊሞች ላይ እጅግ በከፋበት በረማዳህ (አመዳማው) ዓመት ስንዴ፣ ዘይትና ዘቢብ የተጫነ ቁጥሩ አንድ ሺህ ግመል የሚደርስ ንግዳቸው ከሻም አገር በመጣ ጊዜ የመዲና ነጋዴዎች ተሰብስበው ወደቤታቸው ሄዱ። እሳቸውም ምን ፈልጋችሁ ነው? ሲሉ ጠየቋቸው እነሱም እኛ የምንፈለገውን ነገር እርሶዎ መቼ አጥተውት ይህን የመጣለዎትን ሸቀጥ ሸጡልን፣ እሱ ለሰዎች ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ያውቃሉ አሉ።

ሰይድና ኡስማንም እሱን በደስታና በአክብሮት እቀበለዋለሁ ነገር ግን በዚህ ሽያጭ ስንት ታተርፉኛላችሁ? አሏቸው። እነሱም በአንድ ድርሃም የገዘሃውን በሁለት ድርሃም እንገዛዎታለን አሉ። እሳቸውም ከዚያ በላይ ተሰጥቻለሁ አሉ። እነሱም አራት እጠፍ እንሰጠዎታለን አሉ። እሳቸውም ከዚያ በላይ ተሰጥቻለሁ አሉ። አምስት እጥፍ እናደርግለዎታለን አሉ። አሳቸውም ከዚያ በላይ ተሰጥቻለሁ አሉ።

እነሱም የዕምር አባት ሆይ! እኛ ወደርሶዎ ስንመጣ ከመዲና ነጋዴ ማንም አልቀረም ከኛም በፊት ቀደምን ወደርሶዎ የመጣ ነጋዴም የለ። ማነው እሱ ከዚያ በላይ የሰጠዎት አሉ። እሳቸውም አላህ (ሱ.ወ.) በእርግጥ በያንዳንዱ ድርሃም አሥር እጥፍ ሰጥቶኛል። እናንተ ከዚህ በላይ ልትጨምሩ ትችላላችሁን? ሲሉ ጠየቋቸው። እነሱም የለም ሽረ አንችልም አሉ። እሳቸውም እኔ አላህ ምስክሬ ነው በነዚህ ግመሎች የተጫነውን ሁሉ አላህ ምንዳውን ሊሰጠኝ ለሙስሊም መስኪኖችና ድሃዎች ምጽዋት አድርጊያዋለሁ አሉ።

ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) የውሃውን ዋጋ እያስወደደ ባስቸገረው አይሁድ እጅ የነበረውን የሩማህን ውሃ ጉድጓድ ባልደረበች እንዲገዙ ሀሳብ ባቀረቡ ጊዜ እንድህ አሉ። (የሩማህን ውሃ ጉድጓድ ገዝቶ መቅጃው ከሙስሊሞች መቅጃ ጋር እኩል እንድሆን የሚያደርግ ማነው?) አሉ። ዑስማን ወደአይሁዲው ቤት ሄዱና ውሃ ጉድጓዱን ለመግዛት እንደሚፈለጉ ነገሩት። ሁሉንም ከመሸጥ አሻፈረኝ አለ። እሳቸውም ግማሹን በአሥራ ሁለት ሺህ ድርሃም ገዝተው ለሙስሊሞች ምጽዋት አደረጉት። ለሰይድና ዑስማን አንድ ቀን ለአይሁዲው ደግሞ አንድ ቀን አድርገው ተከፋፈሉ። የሰይድና ዑስማን ተራ በሚሆንበት ቀን ሙስሊሞች ለሁለት ቀናት የሚበቃቸውን ይቀዱ ነበር። አይሁዲው ይህን ባየ ጊዜ ውሃ ጉድጓዴን በራሴ አበላሸሁ አለና ቀሪውን ድርሻውን ለመሸጥ ተስማማ። ሰይድና ዑስማን በስምንት ሺህ ድርሃም ገዙትና

ለሙስሊሞች መገልገያ አደረጉት። ሰይድና ዑስማን ይህን ያደረጉት የአላህ መልክተኛን ትእዛዝ ለማድረስና የሙስሊሞች አጠቃላይ ጥቅም እንድከበር ከነበራቸው ጠንከራ ፍላጎት አንፃር ነበር።

(ከርሳቸው አላህ ይውደድና) በሰይድና ዑስማን ዘመን መስጅድ አልሐራም በሰዎች መጨናነቅ በጀመረ ጊዜ መስጊዱን ለማስፋት በመስጊዱ ዙሪያ የነበሩ የቤት ባለቤቶች እናንተ ናችሁ በካዕባ ላይ የሰፈራችሁት እንጂ ከዕባ በናንተ ላይ አልሰፈረችባችሁም፣ በማለት ቤቶቻቸውን እንድሸጡ አስገድደዋቸዋል።

እንደዚሁም (ከርሳቸው አላህ ይውደድና) ሰይድና ዑስማንም ይህንኑ ተግባር ፣በኔ ላይ እንድትዳፈሩ ያደረጋችሁ ትእዛዝ ነው ዑስማን የዚህ ዓይነት እርምጃ በወሰዱ ጊዜ ምንም አልተናገራችሁም፣ በማለት እንደገና ደግመውታል። ዑስማን ኢብን አፋን አቋማቸውን ለማጠናከር እነዚያ (ቤቶቻቸውን ከመሸጥ አሻፈረኝ ያሉት) ሰዎች እንድታሰሩ ትእዛዝ ማስተላለፋቸው፣ መንገድንና መቃብርን ለማስፋፋት፣ መስጊድን ለመስራት፣ መከላከያ ግንብን ለማዋቀር፣ እንደሆስፒታል፣ ትምህርት ቤት፣ መጠለያና የመሳሰሉ የህዝብ ተቋማትን ለማቋቋም የግል ባለንብረትነትን መግፈፍ የተፈቀደ መሆኑን በግልጽ አመልክቷል። ይህም የአጠቃላይ ህዝብ ጥቅም ከግል ጥቅም ተቀዳሚ በመሆኑ ነው።

እዚህ ላይ ለማረጋገጥ የምንፈለገው ነገር ቢኖር የሃማኖት ትክክለኛ ግንዛቤ ሃይማኖታችን እንድንፈጽማቸው ከገፋፋንና መልካምነታቸውን ከገለጸልን አጠቃላይ የህዝብ ጥቅም ዓይነቶች መካከል የሰዎችን ሁኔታና ጭብጣቸውን ማክበር አንደኛው እንደሆነ መረዳትን የሚጠይቅ መሆኑን ነው። እንዲሁም የማህበረሰቡን አንገብጋቢ ችግሮች ለመቅረፍና ፍላጎታቸውን ለማሟላት የአስፈላጊነትን ቅደም ተከተል ስርአት ማስያዝ ሌላኛው እንደሆነ መገንዘብንም ግድ ይላል። ለምሳሌ በአሁኑ ወቅት ለማህበረሰቡ እጅጉን የሚሰፈልገው ድሆችን ለማከምና ለመንከባከብ ሆስፒታል ማዋቀርና መገልገያዎቹን ማሟላት ከሆነ ለዚህ ጉዳይ ቅድሚያ መስጠት ግድ ይሆናል ማለት ነው። ለማህበረሰቡ ጊዜ የማይሰጠው ጉዳይ ትምህርት ቤትና ኢንስቲትዩቶች ማዋቀር፣ መገልገያዎቹን ማሟላት፣ የተማሪዎችን ወጭ መሸፈንና እነሱን መንከባከብ ከሆነ ለዚህ ጉዳይ ቅድሚያ መስጠት ግድ ይሆናል። በመጨረሻም የድሆችን ትዳር መመስረት፣ እዳ ያለባቸውን ሰዎች እዳ መክፍል ወይም ማቃለል በወቅቱ የማህበረሰቡ ችግር ከሆነ ለዚህ ጉዳይ ቅድሚያ መስጠት ይኖርበታል።

ይህን ቃሌን ተናገርሁኝ ለኔና ለናንተም ከአላህ ዘንድ ምህረትን እለምናለሁ።

* * *

ምስጋና ለአለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው። የአላህ እዝነትና ሰላምም በነብያትን በአላህ መላክተኞች መደምደሜያ በስዲና ሙሐመድ በቤተሰቦቻቸውና በመላ ባልደረቦቻቸው ይውረድ።

ሙስሊም ወንድሞች

የእስልምና ሃይማኖት በመልካም ሥራም ሳይቀር ለአስፈላጊ ነገር ተቀዳሚነት ልዩ ትኩረት ሰጥቷል። የግልና የአጠቃላይ ጥቅም በሚገረሩበት ጊዜ ለአጠቃላይ ጥቅም መሳካት ቅድሚያ እንዲሰጥም አዟል። ይህም የአጠቃላይ ጥቅም ሰፊና ተሸጋሪ ስለሆነና የግል ጥቅም ደግሞ ከባለቤቱ የማያልፍ በመሆኑ ነው። ለምሳሌ አንድ ሰው በአንድ ድርጅት የሚሰራና በዚህ ሥራውም ደመወዝ እየተከፈለው ሳለ ሌሊቱን ሁሉ በስግደትና በጸሎት አሳልፎ ማለዳ ወደስራው ደክሞና ዝሎ በሚሄደ ጊዜ የተጣለበትን ሀላፊነት በሚገባ ሊወጣ የማይችል ከሆነና በዚህ ምክኒያትም የደረጃቱና ድርጅቱ አገልግሎት የሚሰጣቸው ሰዎች ጥቅም የሚተጓጎል ከሆነ ይህ ተግባር አደራ ማጥፋት፣ የሰዎችን ገንዘብ በከንቱ ሙብላትና የተሰጠውን ሀላፊነት በሚገባ አለመወጣት አይሆንም? ይህ ሰውዬ በእርግጥም ግዴታ ያልሆኑ ነገሮችን ለማከናወን ሲል ግዴታ የሆኑ ነገሮችን ከመፈጸም በዘነ ማለት ነው። ይህም ታዲያ የሃይማኖትን መስጢራዊ አለማ ካለመገንዘብ የመነጨ መሆኑ አያጠያይቅም።

(ከርሳቸው አላህ ይውደድና) ሰይድና አቡ በክር በሞት ምንጣፍ ላይ በነበሩበት ወቅት (ከርሳቸው አላህ ይውደድና) ለሰይድና ዑመር ያስተላለፉት ምክራዊ ኑዛዜ እጅጉን የሚደነቅ ነው። ምክሩም እንደህ የሚል ነበር፡ ሳይታወቅ! ለአላህ በሌሊት የሚከናወንና በቀን ቢፈጸም የማይቀበለው ሥራ አለው። እንደሁም በሌሊት የሚሠራና በቀን ቢከናወን የማይቀበለው ሥራም አለው። እሱም (አላህ) ግዴታ የሆኑ ሥራዎች አስካልተሟሉ ድረስ በፈቃድ የሚሰሩ መልካም ሥራዎችን አይቀበለም።

የአላህን (አ.ወ.) ሃይማኖት ከዘመኑ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር በሚጣጣም እንደሁም ለሰዎች ሁኔታና ለጉዳዮቻቸውም ትኩረት በሚሰጥ መልኩ በትክክል መገንዘብ ስንል የዚህ ግንዛቤ ወሰን የህጉን አላማ፣ ቅደምተከተሉን፣ ተጨባጩንና በወቅቱ ያለውን ነገር ያለመረዳት አንዳንድ የሀገር ደንቦችን በጭፍን በመመራት መልክ ከሰዎች አፍ ወይም ከመጽሐፍ በመውሰድ መገደብ የለበትም። ምክኒያቱም እንደዚያ ከሆነ የሀገጋት ታላቅና የላቀ አላማ ሊሰወር ይችላልና።

ከዚህ ዓይነቱ የሃይማኖት ትዛዛት አላማ መር ግንዛቤና የህጉን ቅደም ተከተል ስርአት ከማስያዝ በመነሳት የሰዎችንና የማህበረሰቡን ጉዳይ ማውጣት በተደጋጋሚ ሐጅና ዑምራ ከማድረግ የሚቀደም መሆኑን እናረጋግጣለን። ይህም ችግረኛን መርዳት፣ ለድሃ ምጽዋት መስጠትና የሚፈለገውን ነገር ማሟላትና በእዳ የታሰረ እስረኛን ማስፈታት በመላው ባይሆንም በከፊል ሙስሊሞች ላይ ግዴታ የሆኑ ተግባራት

በመሆናቸው ነው። እንደሚታወቀው (ፈርዲና ኪፋያ) በከፊል ሙስሊሞች ግዴታ የሆኑን ነገሮች መፈጸም የሐጅና ዑምራ መደጋገምን ጨምሮ ከማንኛውም በፈቃድ ከሚደረሱ መልካም ሥራዎች ይቀደማል።

እኛ በአሁኑ ወቅት ሃይማኖታችንን በትክክል መገንዘብ እጅጉን ያስፈልገናል። ተጨባጭ ነገሮችን በንቃት መረዳታችን ደግሞ በአካባቢያችን የተደቀኑ ችግሮችን መጠን በትክክል ለመገምገም ያስችለናል። እንድሁም የአጠቃላይ ህዝብ ጥቅምን በታማኝነትና በሙሉ ገለልተኝነት ከግል ጥቅም አንድናስቀድም ይገፋፋናል። ይህም ወደእውነት ያዘነበለውን የሃይማኖታችንን አስተምህሮ ለመተግበር፣ የሀገራችንን አድገት፣ ከፍታና ተሃድሶ እውን ለማድረግ እንድሁም ለሱና ለነዋሪዎችም የሚመጣጠን የሆነን ከፍተኛ ቦታ እንድይዝ በማሰብ ነው።

ጌታዬ ሆይ አገራችንን፣ ነዋሪዎቹን፣ መከላከያ ሃይሉን ጠባቂ ኃሎቹንም ከመጥፎ ነገር ጠብቅልን።